

Michał Smoczyk

MAKLA ROZŁOŻYSTA *EVERNIA DIVARICATA* (L.) ACH. I INNE ZAGROŻONE MAKROPOROSTY EPIFITYCZNE W DOLINIE GÓRNEJ BYSTRZYCY DUSZNICKIEJ (SUDETY ŚRODKOWE)

Evernia divaricata (L.) Ach. and other threatened epiphytic macrolichens in the upper valley of Bystrzyca Dusznicka river (Central Sudetes Mts.)

ABSTRAKT: W pracy przedstawiono wykaz stanowisk epifitycznych porostów wielkoplechowych znalezionych w dolinie górnej Bystrzycy Dusznickiej (Sudety Środkowe) w okolicach Dusznik-Zdroju. Stwierdzono 10 gatunków zagrożonych w Polsce: *Bryoria fuscescens*, *Evernia divaricata*, *Pleurosticta acetabulum*, *Ramalina farinacea*, *R. fastigiata*, *R. pollinaria*, *Tuckermanopsis chlorophylla*, *Usnea filipendula*, *U. hirta* i *U. subfloridana*. Najcenniejsze jest nowe stanowisko krytycznie zagrożonej mąkły rozłożystej *Evernia divaricata*, gatunku dotychczas uważanego za wymarły w Sudetach.

SŁOWA KLUCZOWE: zagrożone porosty epifityczne, ziemia kłodzka, Sudety Środkowe

ABSTRACT: The paper presents a list of threatened epiphytic macrolichen species found in the upper valley of Bystrzyca Dusznicka river (Central Sudetes Mts.) near Duszniki-Zdrój. Ten species have been recorded, which belong to the group of threatened lichens in Poland: *Bryoria fuscescens*, *Evernia divaricata*, *Pleurosticta acetabulum*, *Ramalina farinacea*, *R. fastigiata*, *R. pollinaria*, *Tuckermanopsis chlorophylla*, *Usnea filipendula*, *U. hirta* and *U. subfloridana*. The most valuable finding is a new locality of rare and critically endangered species *Evernia divaricata*.

KEY WORDS: lichenized fungi, threatened epiphytic macrolichens, Central Sudetes Mts.

Wstęp

Mąkla rozłożysta *Evernia divaricata* (L.) Ach. jest bardzo rzadkim w Polsce gatunkiem porostu, podawanym z rozproszonych stanowisk w Sudetach i Karpatach oraz w dużych kompleksach leśnych na niżu (Motyka 1962, Fałtynowicz 2003, Kościelniak i Kozik 2010). Uważany jest za gatunek borealno-górski, rośnie głównie w miejscach o dużej wilgotności i wysokich sumach opa-

dów (Wirth 1995, Lange et al. 2005, Fabiszewski i Szczepańska 2010), jako epifit na korze gałęzi drzew iglastych, rzadziej liściastych (Motyka 1962, Fałtynowicz 2003). Z powodu niewielkiej liczby znanych stanowisk został uznany za krytycznie zagrożony w Polsce (Cieśliński et al. 2006). Na Dolnym Śląsku gatunek ten do niedawna uważany był jeszcze za wymarły (Kossowska 2003), w ostatnich latach odnaleziono stanowisko w rejonie Wrocławia (Kossowska, inform.